

Rezime Egzekitif

ENTWODIKSYON

Pwogram Amelyorasyon Transpò (TIP: Transportation Improvement Program) ane fiskal federal (federal fiscal years, FFY) 2022-2026 la nan Plan investisman kapital sou senk an, Òganizasyon Planifikasyon Metwopolitèn (MPO: Metropolitan Planning Organization) Rejyon Boston nan, se pwogram investisman akoutèm pou sistèm transpò rejyon an. TIP ki oryante pa vizyon, bi ak objektif MPO Rejyon Boston nan, priyoreze investisman ki prezève sistèm transpò nan yon bon eta repare, bay transpò ki an sekirite pou tout mwayen transpò, amelyore vivabilite, fè pwomosyon ekite ak dirabilite, epi amelyore mobilite nan tout rejyon an. Investisman sa yo finanse wout prensipal ak amelyorasyon entèseksyon, mentnans ak ekspansyon sistèm transpò piblik, konstriksyon wout bisiklèt, ak amelyorasyon enfrastrikti pou wout pyeton, ak gwo rekonstriksyon otowout.

MPO Rejyon Boston nan dirije pa yon konsèy 22 manb ki gen reprezantan ajans eta, òganizasyon rejyonal ak minisipalite yo. Jiridiksyon li pwolonje soti nan nò Boston rive Ipswich, nan sid rive Marshfield, ak lwès rive nan minisipalite ki sou Interstate 495 lan. Chak ane, MPO a jere yon pwosesis pou decide kijan pou depanse fon transpò federal yo pou pwojè kapital yo. Anplwaye Planifikasyon Santral (Central Transportation Planning Staff, CTPS), ki se anplwaye MPO yo, jere pwosesis devlopman TIP a.

Anplwaye MPO yo kowòdone evalyasyon demann finansman pou pwojè yo, pwopoze pwogramasyon pwojè aktyèl ak nouvo pwojè ki baze sou nivo finansman antisipe, sipòte konsèy MPO a pou devlope yon bouyon dokiman TIP, epi fasilite yon revizyon piblik bouyon an anvan konsèy MPO a apwouve dokiman final la.

INVESTISMAN DEPWENT POU ANE FISKAL 2022–26

Pwogram konplè TIP a disponib nan Chapit 3 dokiman sa epi li sou entènèt nan bostonmpo.org/tip. Tablo TIP a bay detay sou fason finansman yo alwe bay chak pwojè ki pwograme ak pwogram investisman kapital yo. Tablo sa yo òganize pa ane fiskal federal epi yo gwoupe pa pwogram otowout ak transpò an komen.

Pwogram Otowout

Pwogram Otowout nan TIP a finance pwojè transpò priyorite ke Depatman Transpò Massachusetts (Massachusetts Department of Transportation, MassDOT) ak vil ak komin nan rejyon Boston yo avanse yo. Pogram nan dedye prensipalman pou prezève epi modènize rezo wout ki egziste a lè l rekonstui wout ateryèl yo, repave otowout yo, epi ranplase pon yo.

Nan Massachusetts, finansman Èd Federal Pwogram Otowout la distribye pa MassDOT, ki alwe finansman pou pèman Nòt Antisipasyon Sibvansyon (Grant Anticipation Notes, GAN), divès pwogram nan tout eta a, ak Sib Rejyonal pou MPO eta yo. Nan TIP Ane Fiskal Federal 2022–26 lan, pwogram wout, pon ak wout pou bisiklèt ak pyeton yo bay yon total 1.2 milya dola pou finance rejyon Boston nan. Finansman Sib Rejyonal yo prevwa nan MPO a ka pwograme pou pwojè ki nan diskresyon chak MPO, byenke MassDOT gen diskresyon pou pwopoze pwojè li rekòmande pou pwogram tout eta a, tankou sa ki lye ak reparasyon pon ak mentnans otowout ant eta a.

Pwogram Transpò

Pwogram Tranpò TIP a bay finansman pou pwojè ak pwogram ki abòde bezwen kapital ke twa otorite transpò nan rejyon an bay priyorite; Otorite Transpò Massachusetts Bay (MBTA: Massachusetts Bay Transportation Authority), Otorite Tranpò Cape Ann (CATA: Cape Ann Transportation Authority), ak Otorite Transpò Rejyonal MetroWest (MWRTA: MetroWest Regional Transit Authority). Pwogram Transpò a dedye plis pou reyalize epi konsève yon eta an bon eta pou tout atou nan sistèm transpò a.

TIP Ane Fiskal Federal 2022–26 la genyen ladan l apeprè 3.6 milya dola investisman otorite transpò yo k ap sipòte eta bon reparasyon an, modènize sistèm transpò a epi ogmante aksè pou transpò piblik. Pwojè Ekstansyon Liy Vè a se yon gwo pwojè ki pwograme nan TIP a k ap devlope sèvis transpò a. Anplis, apati ane fiskal federal 2025 lan, MPO a ap bay senk pousan nan fon Sib Rejyonal anyèl li yo pou nouvo pwogram

investisman nan Modènizasyon Sistèm Transpò li an. Pwobram sa gen objektif pou apiye investisman ki fèt atravè Pwogram Transpò an Komen an lè l itilize yon pòsyon nan Pwogram Otowout la pou reponn ak bezwen pwojè transpò an komen ki pa atenn nan rejyon an.

DETAY SOU PWOGRAM SIB REJYONAL YO

Pandan Ane Fiskal Federal 2022-26 lan, MPO Rejyon Boston nan prevwa finanse 45 pwojè ak pwogram ak fon Sib Rejyonal li a. Antou, nèf nouvo pwojè te ajoute nan pwogram Sib Rejyonal MPO a pandan sik TIP sa, tout te finanse atravè Pwogram Koneksyon Kominotè MPO a. Yo te ajoute de ane fiskal finansman tou pou youn nan pwojè MPO a te deja pwograme, pwojè Sèvis mikwo tranzit Newton nan. Detay sou pwojè sa yo disponib nan tablo ES-1 an.

Tablo ES-1: Nouvo Pwojè Sib Rejyonal ki Finanse nan TIP Ane Fiskal Federal 2022–26 la

Non Pwojè a	Minisipalite (Sipòtè)	Ane fiskal federal finansman	Montan ki pwograme pou Sib Rejyonal la
Royall Street Shuttle	Canton	2022-24	\$534,820
Sèvis mikwo tranzit nan Newton	Newton	2023-24*	\$427,000
Ekspansyon BlueBikes	Arlington, Newton, ak Watertown	2022	\$340,000
Amelyorasyon oryantasyon Alewife	Cambridge (128 Konsèy komèsyal)	2022	\$292,280
Pòt velo nan tout sistèm nan	MBTA	2022	\$275,740
Ekspansyon BlueBikes	Malden ak Medford	2022	\$236,830
Priyorite siyal sikilasyon nan Main Street	Everett ak Malden (MBTA)	2022	\$225,000
Enfrastrikti pou bisiklèt	Wellesley	2022	\$85,054
Pwogram Edikasyon atravè Aplikasyon sou transpò an komen	Brookline	2022	\$43,620
Sistèm jesyon paking Acton	Acton	2022	\$20,000
Total	N/A	N/A	\$2,480,344

Nòt: Tout pwojè nan tablo sa finanse atravè Pwogram Koneksyon Kominotè MPO a.

*Premye finansman ane fiskal federal pou pwojè Sèvis Mikwo tranzit Newton nan se nan ane fiskal federal 2021, kote yo te atribye 300,000 dola pou pwojè a.

Sous: MPO Rejyon Boston.

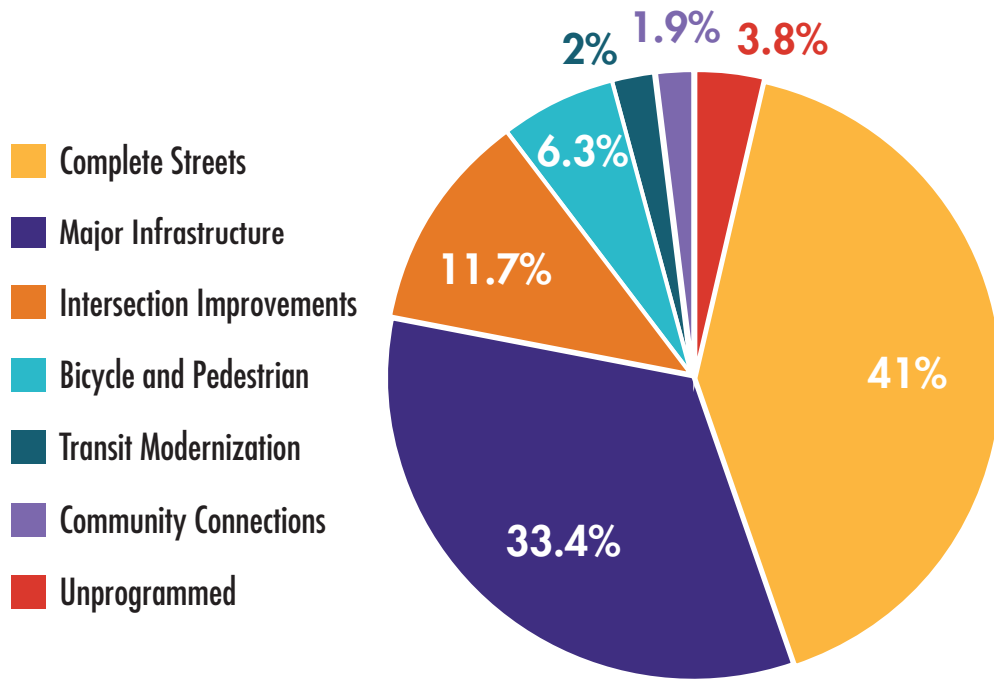
Lòt desizyon envestisman yo te pran ane sa genyen ladan yo, plis pase 10 milyon dola nouvo finansman nan ane fiskal federal 2026 la pou rekonstriksyon Avenue Rutherford nan Boston. Ane fiskal federal 2026 lan se katriyèm ane pou yon angajman finansman senk an MPO a fè nan pwojè sa, ke yo prevwa ap fini nan ane fiskal federal 2027. MPO a mete sou kote tou finansman kontini pou Pwogram Koneksyon Kominotè li yo (nan ane fiskal federal 2023–27) epi atribye yon dezyèm ane finansman nan Pwogram Modènizasyon Transpò an Komen li yo nan ane fiskal federal 2026 (anplis finansman ki te deja rezève nan ane fiskal federal 2025 yo). Finansman yo mete sou kote atravè toulede pwogram yo ap alwe nan pwojè presi pandan sik pwogramasyon TIP yo.

Pandan devlopman TIP ane fiskal federal 2022–26 la, MPO a te limite anpil nan kapasite finansye pou finance nouvo pwojè yo. Anplis nati finansman enfrastrikti transpò ki limite natirèlman, bezwen sa yo depase resous ki disponib yo anpil nan nenpòt ane, depans enpòtan yo ogmante pou anpil pwojè ki te deja pwograme nan ane fiskal federal 2021–25 la, te konsome finansman pou nouvo pèspektiv pwojè nan ane fiskal federal 2026 yo. Byenke defi sa poze nan fason ki inevitab nan kèk mezi pandan chak sik TIP, sik TIP Ane fiskal federal 2021–25 yo pou ane sa ak ane pase a alafwa te obsève nivo ogmantasyon depans ki grav espesyalman. Dinamik sa te modive desizyon ki te pran pandan ane fiskal sa epi lakoz yo pa t chwazi okenn nouvo pwojè pou pwograme nan TIP ane fiskal federal 2022–26 la sof 2.5 milyon dola nan pwojè Koneksyon Kominotè ki site anwo a nan Tablo ES-1 an.

Pratik depi lontan MPO a se te pou finance ogmantasyon depans yo nèt pou pwojè ki deja pwograme nan TIP a. Pratik sa bay sètitud pou sipòtè pwojè yo ke envestisman yo fè nan konsepsyon ak pèmasyon pwojè a ap mennen nan finansman kapital pou sipòtè achèyman pwojè yo. Dapre gravite ogmantasyon depans pwojè yo nan sik TIP pa sekans yo, men, MPO a te fòme yon sou-komite manm konsèy yo pou egzamine pwoblèm nan pi plis epi evalye si chanjman nan politik sa—oswa tout lòt politik pwogramasyon MPO yo ki souliyen nan TIP sa—garanti. Sou-komite sa gen objektif pou fè travay sa pandan ete 2021 an, ak objektif pou bay rekòmandasyon pou chanjman politik bay konsèy MPO a pou adopsyon anvan kòmansman sik TIP ane fiskal federal 2023–27 la nan otòn 2021 an.

Imaj ES-1 an montre kijan finansman Sib Rejyonal pou Ane Fiskal Federal 2022–26 la distribye atravè pwogram envestisman MPO a. Jan tablo a montre l, Pwogram Sib Rejyonal MPO Rejyon Boston nan devwe prensipalman pou fasilite mobilite ak sekirite pou tout mwayen transpò yo atravè gwo envestisman nan pwojè finisyon ri yo. Yon gwo pòsyon nan finansman MPO a sipòtè modènizasyon wout rejyonal ak ekspansyon enfrastrikti transpò atravè envestisman nan gwo pwojè Enfrastrikti yo. MPO a chwazi tou pou kite apeprè 20.5 milyon dola san pwograme, li prefere yo detèmine itilizasyon fon sa yo apre konklizyon politik dyalòg ki diskite anwo a.

Imaj ES-1: Finansman Sib Rejyonal TIP Ane Fiskal Federal 2022-26 pa Pwogram Envestisman MPO

Source: Boston Region MPO.

Anplis distribisyon finansman atravè pwogram envestisman MPO ki site anwo yo, Tablo ES-2 an detaye kantite pwojè ak alokasyon finansman atravè chak pwogram nan TIP ane fiskal federal 2022–26 la pi plis Jan li note nan tablo ES-1 an, MPO a te pwograme plis pase 96 pousan nan finansman ki disponib li yo sou senk an. Gen plis detay sou chak pwojè ki finanse atravè pwogram Sib Rejyonal MPO a ki disponib nan chapit 3 a.

Tablo ES-2: Rezime Investisman nan Sib Rejyonal MPO Rejyon Boston nan pou ane fiskal federal 2022–26 lan

Pwogram Investisman MPO	Kantite Pwojè	Montan ki pwograme pou Sib Rejyonal la
Koneksyon rezo bisiklèt ak pyeton	4	\$33,704,014
Koneksyon Kominotè (ki atribye nan pwojè yo)	10	\$2,480,344
Koneksyon Kominotè (ki pa ko atribye nan pwojè yo)	N/A	\$7,522,281
Finisyon ri yo:	19	\$220,955,609
Amelyorasyon entèseksyon	8	\$62,805,302
Gwo enfrastrikti—Flex nan Transpò ¹	1	\$27,116,883
Gwo Enfrastrikti—Wout ²	3	\$152,977,631
Modènizasyon transpò piblik (ki pa ko atribye nan pwojè yo)	N/A	\$11,000,000
Pa pwograme	N/A	\$20,496,035
Total	45	\$539,058,099

Nòt: Montan finansman ki nan tablo a genyen ladan l fon federal ak fon ki pa federal, ki enkli fon ki koresponn yo.

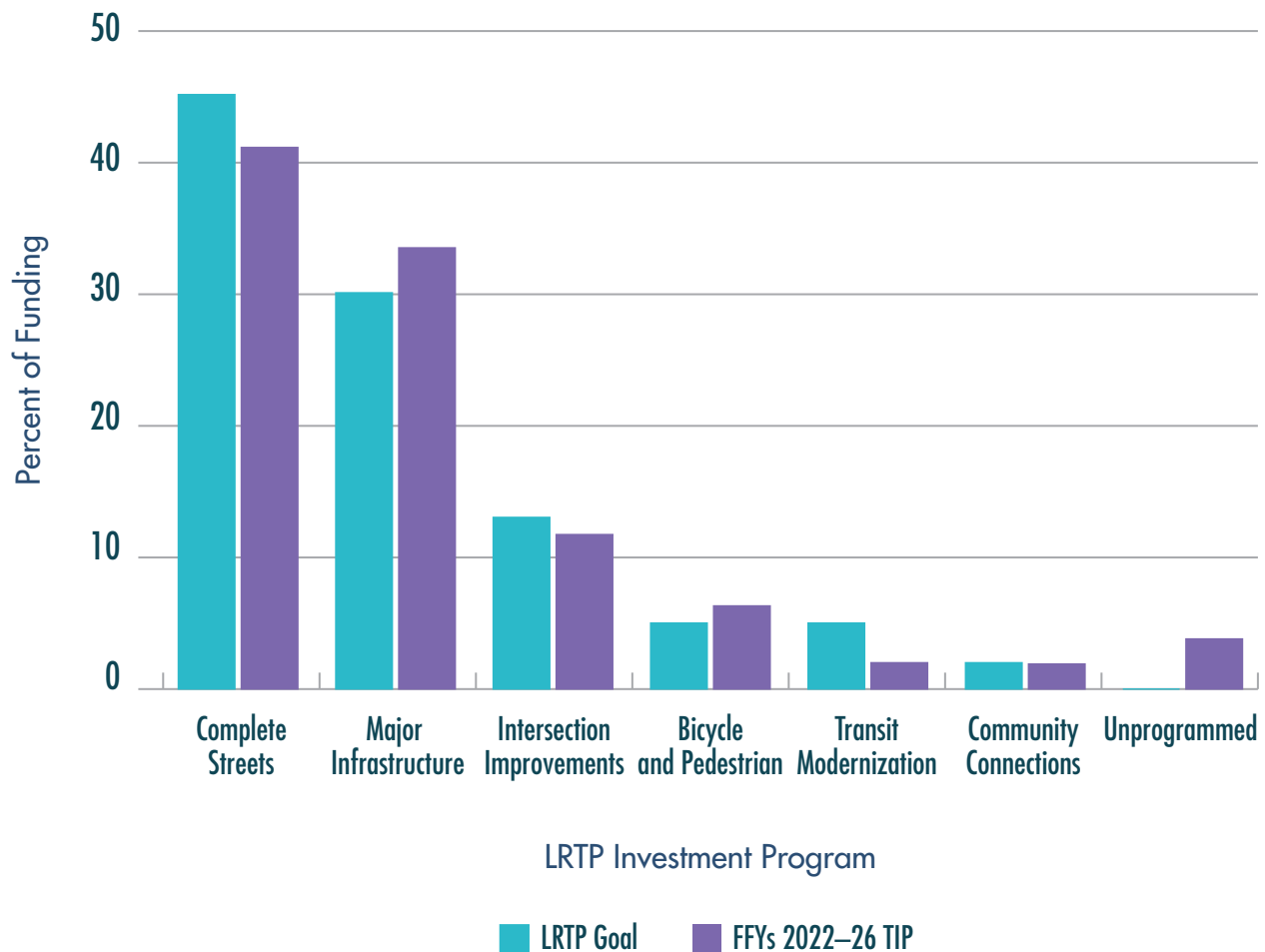
1 MPO a ap konfyè montan pou amelyorasyon otowout federal yo pou sipòte Ekstansyon Liy Ekolojik la.

2 Nan ane fiskal federal 2021 ak 2022 a, MPO a ap kontribye 11,046,213 dola nan Pwojè 606476 la—amelyorasyon Tinèl Summer a — epi MassDOT ap kontribye lòt fon yo. Pwojè sa genyen ladan l kantite total pwojè nan kategori sa.

Sous: MPO Rejyon Boston.

Lè l ap pran desizyon pou konnen ki pwojè pou finanse, MPO a pa sèlman konsidere distribisyon relatif fon atravè pwojè ak pwogram investisman yo, men tou kijan alokasyon fon yo fèt pou chak pwogram investisman pa rapò ak objektif finansman ki souliyen nan Plan Transpò Alontèm (Long-Range Transportation Plan, LRTP), Destinasyon 2040 MPO a. Gwosè pwogram investisman ki te fikse nan LRTP a refilete kalite pwojè MPO a ap chèche finanse pou ede li atenn objektif li yo pou rejyon an, soti nan amelyorasyon sekirite pou tout isaje yo rive nan pwomosyon mobilite ak aksè atravè rejyon an. Gen plis enfòmasyon sou objektif MPO a ki disponib nan Chapit 1 an, ak yon konparezon ant gwosè pwogram investisman LRTP ak nivo finansman pwogram yo nan TIP ane fiskal federal 2022–26 yo montre nan Imaj ES-2 a.

Imaj ES-2: TIP Ane Fiskal Federal 2022-26: Nivo Finansman pou Sib Rejyonal ki Lye ak Objektif Pwogram Investisman L RTP yo

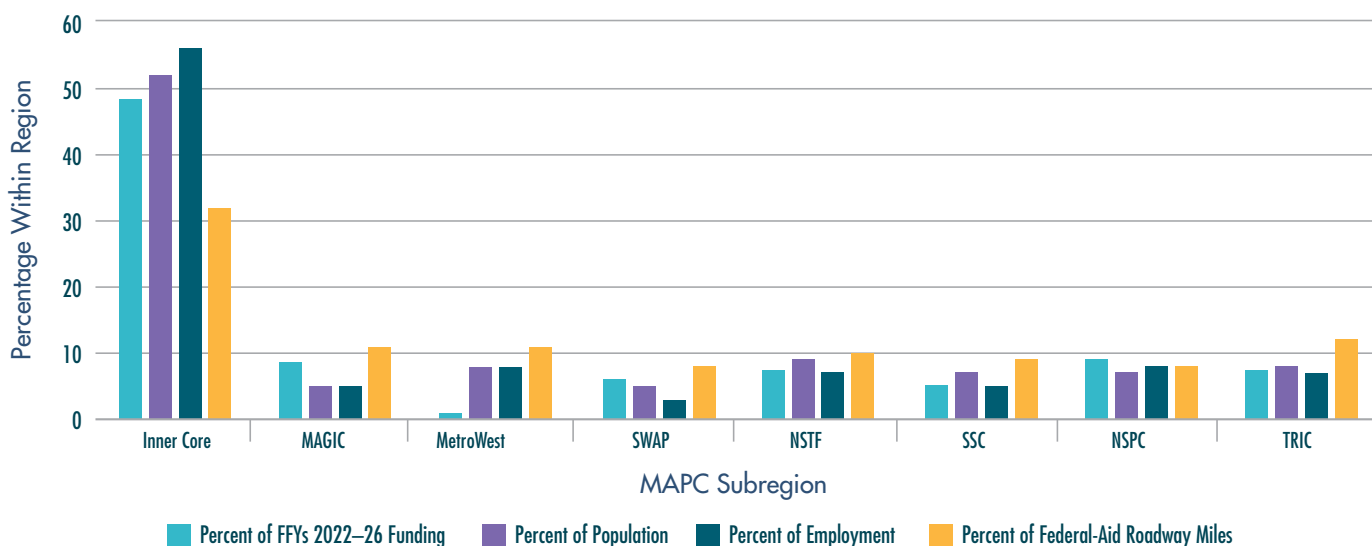

L RTP = Long-Range Transportation Plan (Plan Transpò Alontèm). TIP = Transportation Improvement Program (Pwogram Amelyorasyon Transpò).

Sous: MPO Rejyon Boston.

Investisman ki fèt nan TIP ane fiskal federal 2022-26 lan ap aplike nan 37 vil ak bouk nan tout rejyon MPO a, ki varye soti nan kominote dans andeyò yo rive nan kominote ki devlope ki pi lwen sant iben yo. Imaj ES-3 a reprezante distribisyon finansman Sib Rejyonal pami uit sou-rejyon nan jiridiksyon MPO Rejyon Boston nan, jan li defini nan Konsèy Planifikasyon Zòn Metwopolitèn nan (Metropolitan Area Planning Council, MAPC). Imaj sa genyen ladan l tou enfòmasyon sou fason distribisyon finansman yo fèt pa rapò ak done kle pou mezire bezwen finansman pa sou-rejyon, ki enkli pousantaj popilasyon rejyonal, travay, ak kilomèt wout nan chak sou-rejyon ki finanse ak Fon Federal.

Imaj ES-3: TIP Ane fiskal federal 2022-26: Nivo Finansman Sib Rejyonal ki Lye ak Endikatè Kle yo

Nòt: Fon ki pa pwograme yo ak fon ki rezève pou Pwogram Modènizasyon Transpò ak Koneksyon Kominotè yo pa enkli nan imaj sa. Fon ki atribye pou pwojè Pòt-velo nan tout sistèm nan (275,740 dola nan ane fiskal federal 2022) pa enkli tou, paske fon sa yo ap distribye nan tout rejyon an.

Sous: MPO Rejyon Boston.

Lòt enfòmasyon sou distribisyon rejyonal finansman Sib Rejyonal atravè rejyon an enkli yon repatisyon finansman istorik pa minisipalite, ki antre nan Anèks D a.

FINANSMAN TIP ANE FISKAL FEDERAL 2022-26

Pwogram Otowout

Pwogram Otowout TIP a te devlope ak sipozisyon ke finansman federal pou eta a t ap varye ant 668 milyon dola ak 721 milyon dola chak ane pandan senk pwochen lane yo. Montan sa yo genyen ladan yo fon MassDOT t ap mete sou kote okòmansman kòm pèman pou Pwogram Pon Akselere a epi ekskli fon kontrepati yo egzije a.

Pwosesis pou decide kijan pou itilize finansman federal sa nan rejyon Boston swiv plizyè etap. Premyèman, MassDOT rezève finansman an pou pèman sèvis dèt GAN yo pou Pwogram Pon Akselere a; pèman GAN chak ane yo varye ant 86 milyon ak 134 milyon dola chak ane pandan senk lane TIP sa.

Yo te fè bidjè pou rès fon Pwogram Otowout ki finance ak fon federal ki rete a pou sipòte priyorite eta ak priyorite rejyonal yo (ki se, MPO). Nan sik planifikasyon sa, 726 milyon a 750 milyon dola chak ane te disponib pou pwogramasyon nan tout eta a, ki enkli montan federal ak kontrepati lokal yo alafwa. MassDOT jeneralman bay kontrepati lokal la (ke lòt antite yo ka bay tou); men, pwojè yo finance jeneralman ak 80 pousan lajan federal ak 20 pousan lajan eta a, selon pwogram finansman an.

Answit, MassDOT bay finansman atravè kategori finansman sa yo:

- Pwogram Fyabilite: Pwogram sa yo genyen ladan yo Pwogram Pon an—ki konpoze de enspeksyon, mentans sistematik ak Sistèm Otowout Nasyonal la (NHS: National Highway System) ak amelyorasyon ki pa nan NHS—Pwogram Pavman an, Pwogram Amelyorasyon Wout ak Pwogram Amelyorasyon Sekirite a.
- Pwogram Modènizasyon: Pwogram sa yo genyen ladan yo Pwogram Renovasyon Lwa sou Ameriken ki gen Enfimante a (ADA: Americans with Disabilities Act), Pwogram Amelyorasyon Entèseksyon an, Pwogram Sistèm Transpò Entelijan (ITS: intelligent Transportation Systems), ak Pwogram Rekonstriksyon Wout la.
- Pwogram Ekspansyon: Pwogram sa yo genyen ladan yo pwogram wout bisiklèt ak pyeton an ak pwogram kapasite a.

Finalman, depi bezwen sa yo satisfè, MassDOT repati rès finansman an pami MPO eta a pou pwogramasyon. Finansman diskresyonè sa pou MOP yo gen yon sou-repatasyon pa fòmil pou detèmine montan Sib Rejyonal yo. MPO Rejyon Boston nan resevwa pi gwo pòsyon finansman MPO nan eta a, avèk apeprè 43 pousan fon Sib Rejyonal Massachusetts ki alwe nan rejyon an. MassDOT devlope sib sa yo nan konsiltasyon ak Asosyasyon Ajans Planifikasyon Rejyonal Massachusetts (MARPA: Massachusetts Association of Regional Planning Agencies). Yo te pwograme TIP sa ak ipotèz ke MPO Rejyon Boston nan ap genyen ant 105 milyon ak 110 milyon dola chak ane pou montan Sib Rejyonal yo, ki konpoze ak finansman federal ak finansman eta a pou kontrepati lokal la.

Chak MPO ka deside kijan pou priyore finansman Sib Rejyonal li a. Akoz finansman Sib Rejyonal la se yon branch nan Pwogram Otowout la, MPO a jeneralman pwograme majorite finansman an pou pwojè wout yo; men, MPO te repati kèk pòsyon nan finansman otowout li a nan Pwogram Transpò a pou pwojè ekspansyon transpò piblik la ak nan Pwogram Modènizasyon Transpò ak Koneksyon Kominotè yo. Pwogram Otowout TIP a detaye pwojè k ap resevwa finansman Sib Rejyonal nan men MPO Rejyon Boston nan, ak pwojè enfastrikti nan rejyon Boston nan. Detay sou investisman yo souliyen nan chapit 3 a.

Pwogram Transpò

Administrasyon Transpò Federal la (Federal Transit Administration, FTA) bay finansman ki pwograme nan Pwogram Transpò TIP a dapre jan li fòmile a. Twa otorite sikilasyon rejyonal nan zòn MPO Rejyon Boston nan ki se benefisyè finansman sa yo se MBTA, CATA, ak

MWRTA. MBTA, ak pwogram sikilasyon ak enfrastrikti ki ka elaji li a, se benefisyè dominan finansman sikilasyon federal rejyon an.

Dapre lejislasyon transpò federal la, Lwa sou Reparasyon Sifas Transpò Amerik (FAST: Fixing America's Surface Transportation), yo bay finansman a kategori sa yo:

- Atik 5307 (Fòmil Sibvansyon Zòn ki Ibanize): Bay sibvansyon pou zòn ki ibanize pou sipòte transpò piblik baze sou nivo sèvis sikilasyon, popilasyon ak lòt faktè
- Atik 5337 (Pis Gid Fiks / Bis): Chèche konsève sistèm transpò piblik la nan yon eta bon reparasyon nan ranplasman ak reyabilitasyon pwojè kapital yo
- Atik 5309 (Sibvansyon Envestisman Kapital pou Pis Gid Fiks yo): Bay sibvansyon pou nouvo ray ki elaji, sikilasyon bis rapid, ak sistèm feri ki reflekte priyorite lokal yo pou amelyore opsyon transpò nan pasaj kle yo
- Atik 5339 (Bis ak Enstalasyon Bis yo): Bay finansman pou ranplase, reyabilite epi achte bis ak ekipman ki asosye yo, epi pou konstwi enstalasyon bis ki asosye yo
- Atik 5310 (Mobilite Amelyore pou Granmoun ak Moun ki Enfim): Bay finansman pou sipòte transpò pou reponn a bezwen espesyal granmoun ki pi aje ak moun ki enfim yo

PWOSIS DEVLOPMAN TIP A

Apèsi

Lè y ap detèmine ki pwojè pou finanse atravè pwosis finansman Sib Rejyon la, manm MPO yo kolabore ak minisipalite, ajans eta, manm piblik, gwoup defans ak lòt pati ki gen enterè. Konsèy MPO a itilize kritè evalyasyon nan pwosis seleksyon pwojè li a pou ede idantifye epi priyorize pwojè ki fè objektif nan sis domèn MPO yo avanse:

- Sekirite
- Sistèm konsèvasyon ak modènizasyon
- Jesyon kapasite ak mobilite
- Lè pwòp / Kominote dirab
- Ekite transpò
- Vitalite ekonomik

Anplis, MPO a te etabli pwogram envestisman yo, ki fèt pou oryante finansman Sib Rejyon yo vè domèn priyorite MPO yo pandan 20 pwochen lane yo pou ede atenn objektif sa yo. Pwogram envestisman yo se sa yo:

- Amelyorasyon entèseksyon
- Finisyon ri yo:
- Gwo enfracstrikti
- Koneksyon rezo bisiklèt ak pyeton
- Koneksyon kominotè
- Modènizasyon sikilasyon

Pwojè MPO chwazi pou resevwa finansman Sib Rejyonal yo atravè pwosesis devlopman TIP a ki antre nan youn nan sis pwogram ki site anwo yo. Gen plis enfòmasyon sou pwogram investisman MPO yo ki diponib nan Chapit 2 a.

Nan dènye ane yo, MPO a te mete pratik planifikasyon ak pwogramasyon ki baze sou pèfòmans (PBPP: performance-based planning and programming) nan devlopman TIP ak lòt pwosesis. Pratik sa yo fèt pou ede dirije finansman MPO yo vè reyalizasyon rezilta presi pou sistèm transpò a. Objektif MPO yo ak pwogram investisman yo se eleman kle nan estrikti PBPP li a. Nan Ane Fiskal Federal 2018 la, MPO a te kòmanse fikse sib pou mezi pèfòmans presi. Toutotan tan ap pase, MPO ap lye objektif pèfòmans, desizyon investisman ak aktivite kontwòl ak evalyasyon li yo nan fason ki pi sere. Plis enfòmasyon sou PBPP a disponib nan Chapit 4 la ansanm ak Anèks A (Tablo A-2).

Sansibilizasyon ak Kòlèk Done

Pwogram sansibilizasyon an kòmanse nan kòmansman ane fiskal federal lè vil yo deziyen nan TIP yo kontakte epi kòmanse devlope yon lis pwojè priyorite pou konsidere pou finansman federal, epi anplwaye MPO yo mande vil ak komin yo nan rejyon an pou idantifye pwojè priyorite yo. Anplwaye MPO yo konpile demann finansman pwojè yo nan yon Inivè Pwojè, yon lis tout pwojè Koneksyon Rezo bisiklèt ak pyeton, Finisyon ri, Amelyorasyon entèseksyon, ak Gwo pwojè enfracstrikti yo idantifye kòm kandida potansyèl pou resevwa finansman atravè TIP a. Pwojè k ap chèche finansman atravè Pwogram Koneksyon Kominotè MPO a pa enkli nan Inivè a, paske yo konsidere tout pwojè k ap aplike nan kad pwosesis aplikasyon diskre pwogram sa pou finansman. Inivè a genyen ladan l pwojè nan divès nivo preparasyon, soti nan sila yo ki gen travay enjenyeri ak konsepsyon enpòtan rive nan sa yo ki toujou nan premye estad konsepsyon oubyen planifikasyon yo. Staf MPO a kolekte done sou chak pwojè nan Inivè a pou yo ka evalye pwojè a.

Evalyasyon Pwojè

Staf MPO a evalye pwojè yo baze sou ki pwen yo abòde objektif MPO yo byen. Pou anplwaye MPO yo ka evalye yon pwojè konplètman, pwojè koneksyon rezo bisiklèt ak pyeton, finisyon ri, amelyorasyon entèseksyon, ak gwo pwojè enfracstrikti yo dwe genyen yon rapò konsepsyon ki fonksyone, yon pwojè jeneralman atenn limit li lè li rapwoche nan

25 pousan estad konsepsyon li. Pou fini yon evalyasyon pou pwojè ki nan konsiderasyon nan Pwogram Koneksyon Kominotè MPO yo, sipòtè pwojè yo dwe soumèt yon aplikasyon ki ranpli bay staf MPO a.

Yo prezante rezilta evalyasyon pou tout pwojè yo bay manm konsèy MPO yo pou konsiderasyon yo pou pwogramasyon nan TIP a. Yo pataje nòt bouyon yo dirèkteman ak moun ki pwopoze pwojè yo, nan pwèn kote moun ki pwopoze pwojè yo ankouraje pou revize nòt yo epi bay opinyon pou anplwaye MPO yo ka pran tout garanti pou ajisteman pou rive nan rezilta final ki egzak. Lè moun ki pwopoze yo revize nòt yo, yo pibliye rezilta nòt final yo sou sitwèb MPO a kote manm MPO yo, ofisyèl minisipal ak manm piblik la ka revize yo.

Jounen Preparasyon TIP la

Yon etap enpòtan pou pwogramasyon TIP a fèt nan mitan rive nan sik devlopman TIP a nan yon rankont—ke yo rele Jounen Preparasyon TIP —ke anplwaye MassDOT ak MPO yo patisipe. Nan rankont sa, jesyonè pwojè MassDOT yo bay mizajou sou chajman nan depans ak pwogram ki asosye ak pwojè yo pwograme kounye a yo. Yo dwe pran chanjman nan depans ak pwogram sa yo an kont pandan staf MPO a ap ede konsèy MPO a konsidere mizajou ane TIP ki pwograme deja a, ansanm ak lòt nouvo pwojè nan ane ki pi lwen TIP a.

Rekòmandasyon Staf ak Bouyon TIP a

Lè w itilize rezilta evalyasyon ak enfòmasyon sou preparasyon pwojè a (ki se, limit kote pwojè a fèt konplètman epi prepare pou konstriksyon), staf MPO a prepare yon rekòmandasyon oubyen yon seri senaryo pwogramasyon sou fason pwogram Sib Rejyonal la finansman nan TIP a. Lòt konsiderasyon, tankou si yon pwojè te antre nan LRTP a, abòde yon bezwen transpò yo itilize oubyen fè pwomosyon investisman pou distribisyon transpò atravè rejyon an, antre tou nan senaryo pwogramasyon sa yo. Rekòmandasyon staf la toujou restrenn sou plan finansye—ki vle di li sijè pou finansman ki disponib la. Te genyen anviwon 539 milyon dola finansman pou Sib Rejyonal ki disponib pou MPO Rejyon Boston nan pou Ane Fiskal Federal 2022–26 la. Nan sik TIP sa, manm konsèy MPO a te diskite sou plizyè senaryo pou Pwogram Sib Rejyonal la pou pwojè otowout yo epi chwazi yon pwogram prefere nan mwa Avril 2021.

Anplis li priyorize finansman Sib Rejyonal la, konsèy MPO a revize epi apwouve pwogram otowout nan tout eta a ke MassDOT rekòmande pou pwogramasyon. Konsèy la revize epi apwouve tou pwogramasyon fon yo pou pwogram kapital transpò MBTA, CATA, ak MWRTA.

APWOBASYON TIP A

Aprè li chwazi yon senaryo prefere, dabitid nan fen mwa mas, konsèy MPO a vote pou pibliye bouyon TIP a pou yon peryòd revizyon piblik 21 jou. Peryòd kòmantè a kòmanse jeneralman nan fen avril oubyen kòmansman me, epi pandan tan sa, MPO a envite manm piblik la, fonksyonè minisipal yo ak lòt pati ki konsène nan rejyon Boston nan pou revize pwogram yo pwopoze a epi soumèt fidbak. Pandan peryòd revizyon piblik la, staf MPO a akeyi rankont piblik pou diskite sou bouyon dokiman TIP a epi sisite lòt kòmantè.

Aprè peryòd revizyon piblik la fini, konsèy MPO a revize tout kòmantè minisipal ak piblik yo epi li ka chanje kèk eleman nan dokiman an oubyen pwogramasyon li a. Aprè sa, konsèy MPO a apwouve TIP a epi soumèt li bay Administrasyon Otowout Federal la (Federal Highway Administration, FHWA) ak Administrasyon Transpò Federal la (Federal Transit Administration, FTA) pou apwobasyon. MassDOT antre TIP MPO-apwouve a nan Pwogram Amelyorasyon Transpò Eta a (State Transportation Improvement Program, STIP). FHWA, FTA, ak Ajans Pwoteksyon Anviwònman Ameriken an (Environmental Protection Agency), revize STIP la pou sètifikasyon nan dat 30 septanm, ki se dat ane fiskal federal la fèmen.

MIZANJOU TIP A

Menm apre TIP a finalize, yo souvan dwe entwodwi modifikasyon administratif, amandman ak ajisteman akòz chanjman nan kalandriye pwojè a, depans pwojè a, sous finansman yo oubyen revni ki disponib yo. Sa ka nesese pou repwograme yon pwojè nan yon ane finansman diferan oubyen pwograme finansman siplemantè pou yon pwojè.

Avi modifikasyon administratif ak amandman yo pibliye sou sit entènèt MPO a. Si gen yon amannman ki nesese, MPO a avize minisipalite ki afekte yo, pati ki konsène ak manm piblik la pa imel. MPO jeneralman pran yon peryòd revizyon piblik 21 jou anvan li pran mezi final sou yon amandman. Nan sikonstans ekstrèm, MPO ka vote pou diminye peryòd kòmantè a a yon minimòm 15 jou. Modifikasyon administratif ak ajisteman yo piti e yo pa jistifye yon peryòd revizyon piblik dabitid.

RETE ENPLIKE NAN TIP A

Kontribisyon piblik se yon aspè ki enpòtan nan pwosesis planifikasyon transpò a. Tanpri, vizite bostonmpo.org pou plis enfòmasyon sou MPO a, pou wè TIP konplè a epi pou soumèt kòmantè ou. Ou ka vle enskri tou pou nouvo ak mizajou pa imel lè w vizite bostonmpo.org/subscribe epi soumèt kowòdone ou. Pou mande yon kopi TIP a nan fòm ki aksesib, tanpri kontakte staf MPO a pa nenpòt nan mwayen sa yo:

Adrès postal: Boston Region MPO c/o CTPS Certification Activities Group
10 Park Plaza, Suite 2150, Boston, MA 02116-3968

Telefòn: 857.702.3702 (vwa)

Pou ki gen difikilte pou tande oswa pale, konekte atravè sèvis MassRelay eta a:

Relè ki itilize TTY oswa Ekout san entèvansyon (Hearing Carry-over): 800.439.2370

Relè ki itilize Transmisyon vokal (Voice Carry-over): 866.887.6619

Relè ki itilize Sentèz Vokal (Text to Speech): 866.645.9870

Imel: publicinfo@ctps.org

Rezime Egzekitif TIP ane fiskal federal 2022–26 la disponib tou kòm yon tradiksyon:

- 執行總結 (PDF)
- 执行总结 (PDF)
- Rezime Egzekitif (PDF)
- Resumen Ejecutivo (PDF)
- Resumo Ejecutivo (PDF)